

ตั้งครรภ์ไขปลาคอก (Molar pregnancy)

รศ. นพ. ชัยยศ อธิมกาวงศ์

ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

Faculty of Medicine Siriraj Hospital

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

การตั้งครรภ์ไขปลาคอก เป็นภาวะตั้งครรภ์ผิดปกติ โดยมีการเปลี่ยนแปลงของไข่ที่ผสมแล้ว กลายเป็นถุงน้ำจำนวนมากมาย ผู้ป่วยมักมีอาการแพ้ท้องมากกว่าปกติ บางรายมีอาการของต่อมไทรอยด์ เป็นพิษ หรืออาจจะมีอาการของการตั้งครรภ์เป็นพิษโดยมีอาการบวมมากกว่าปกติ มีความดันโลหิตสูงและ อาจร่วมกับการตรวจพบไข่ขาวในปัสสาวะร่วมด้วย

การตั้งครรภ์ที่มักจะมีอาการเลือดออกทางช่องคลอดคล้ายอาการของการแท้งบุตร สามารถ วินิจฉัยได้โดยการตรวจระดับฮอร์โมนจากรก (β HCG) ซึ่งมักจะสูงกว่าระดับของการตั้งครรภ์ปกติ การ ตรวจด้วยคลื่นเสียงอัลตราซาวนด์ช่วยให้การวินิจฉัยมีความแม่นยำสูง

เมื่อวินิจฉัยได้แล้วแพทย์จะทำการขูดมดลูกเพื่อเอาเนื้อไขปลาคอกออกให้หมด ซึ่งถ้ามีภาวะต่อม ไทรอยด์เป็นพิษหรือการตั้งครรภ์เป็นพิษ อาจจำเป็นต้องควบคุมให้ได้ก่อนการขูดมดลูก

หลังจากการขูดมดลูกแล้วการตรวจติดตามเป็นระยะ ๆ มีความสำคัญมาก เนื่องจากการตั้งครรภ์ ไขปลาคอกมีโอกาสจะกลายเป็นมะเร็งของเนื้อรกได้ภายหลังประมาณ 10% การติดตามที่สำคัญ ประกอบด้วยการตรวจหาระดับฮอร์โมนจากรก (β HCG) ซึ่งปกติจะลดลงเรื่อย ๆ จนถึงระดับปกติภายใน 3 - 4 เดือน ระหว่างนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคุมกำเนิด เพราะถ้าเกิดการตั้งครรภ์ขึ้น ฮยร์โมนจากรก (β HCG) จะทำให้การตรวจติดตามประเมินผลไม่ได้ ระหว่างการตรวจติดตามอาจจะมีการตรวจภายใน หรือตรวจโดยวิธีทางอัลตราซาวนด์หรือทางรังสีตามความจำเป็น

ระหว่างการตรวจติดตาม ถ้าระดับของฮยร์โมนจากรก (β HCG) ไม่ลดลง หรือเพิ่มขึ้นจำเป็นต้อง ตรวจเพื่อเสาะหาว่ามีการกระจายของเนื้อรกของรกไปที่อื่นหรือไม่ เช่น กระจายไปที่ปอด และจำเป็นต้อง ระวังการรับการรักษาโดยยาเคมีบำบัด แพทย์จะประเมินผู้ป่วยเป็นราย ๆ ไปว่า ผู้ป่วยสมควรจะได้รับยาเคมี บำบัดสำหรับใดที่จะเหมาะสมที่สุด เนื่องจากเนื้อรกของรกหรือมะเร็งของรกสามารถรักษาให้หายขาดได้ จากยาเคมีบำบัดที่เหมาะสม การป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างการรักษาเป็นสิ่งสำคัญมาก เช่นเดียวกับการ ร่วมมือกับแพทย์ระหว่างการรักษาย่อมส่งผลให้การรักษาประสบผลสำเร็จได้ตามความมุ่งหมาย

มะเร็งของเนื้อรกจัดเป็นมะเร็งชนิดแรกทางนรีเวชที่เราสามารถรักษาให้หายขาดได้ด้วยยาเคมี บำบัด ผู้ป่วยสามารถมีการตั้งครรภ์ปกติ ภายหลังการรักษาหายจากโรคแล้วได้